

LAWRENCE ALMA-TADEMA

(1836-1912)

en de Klassieke Oudheid

Na het succes van de tentoonstelling “Alma-Tadema - klassieke verleiding”, die te zien was in het Fries Museum, in Londen en in Wenen in 2016-2017, brengt Kunsthandel Mieke Silverberg samen met Inter-Antiquariaat Mefferdt & De Jonge een verkoopexpositie: 37 prachtige, originele prenten van Lawrence (Lourens) Alma-Tadema, gecombineerd met archeologische objecten uit de Klassieke Oudheid.

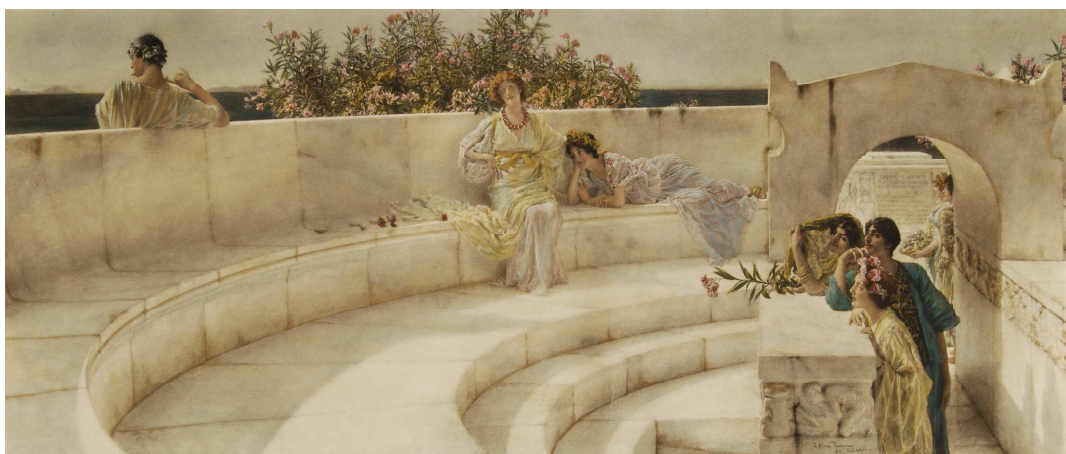
De prenten zijn gegraveerd naar Alma-Tadema's schilderijen. Decoratief, weelderig gedetailleerd, kleurig en vaak sensueel, en zowel historisch als archeologisch verbazingwekkend goed gedocumenteerd. Gravures van hem zijn zeldzaam geworden. Nu Alma-Tadema opnieuw volop in de belangstelling staat, zijn ze gezocht.

De tentoonstelling in het Fries Museum werd bekroond met de prestigieuze Global Fine Art Award en de schilderijen brengen tegenwoordig recordprijzen op. Alma-Tadema is hot.

Alma-Tadema heeft op typisch Victoriaanse manier een geïdealiseerd beeld geschapen van de Klassieke Oudheid. Zijn genretaferele, alledaagse scènes, feesten, bijzondere gebeurtenissen en momenten geven de toeschouwer de indruk in het oude Rome te zijn, in de straten van Pompeii te lopen, of te verkeren in de villa's van de decadente Romeinse patriciërs. Alma-Tadema combineert op onnavolgbare wijze vertelkunst met zin voor realisme en scherp oog voor detail. Hij hanteert een verfijnd, glad penseel en onderbouwt zijn voorstellingen met archeologische eruditie en historische betrouwbaarheid.

Archeologisch verantwoord

Romeinse taferelen spelen zich meestal af tegen de achtergrond van rijk gedecoreerde tempels, villa's en paleizen met veel wit of warm getint marmer en een stralend blauwe lucht. Dat is mooi te

zien op een prent als *Under the Roof of Blue Ionian Weather*, waar aristocratische meisjes en hun mannelijke begeleider luisteren naar een fluitspeler. De compositie is knap, de kleding en muurreliëfs zijn archeologisch verantwoord. Je voelt de mediterrane warmte en hoort behalve de fluitist ook het zingen van de krekels. Het succes van Alma-Tadema is voor een deel te danken aan de sluimerende erotiek. Het weelderige, soms decadente leven van de Romeinse patriciërs bood er alle aanleiding toe. Zo laat hij de toeschouwer onbevengd kijken naar mooie, jonge vrouwen - al dan niet verhullend weergegeven.

Perfectionist

Om een groter publiek te bedienen liet de productieve Alma-Tadema van zijn meest populaire schilderijen gravures maken. Alleen de beste prentmakers kwamen in aanmerking etsen, staalgravures en heliogravures te vervaardigen die aan zijn eisen konden voldoen. Zo maakte Leopold Löwenstam etsen, Auguste Blanchard staalgravures, terwijl de Berlin Photographic Co. de heliogravures produceerde.

Perfectionist als hij was, hield Alma-Tadema het reproductieproces nauwkeurig in de gaten. De meer exclusieve prenten dragen dan ook de signatuur van de schilder én de graveur, die er in zijn bewerking van het origineel een eigen artistieke waarde aan verleende. De oplagen varieerden tussen 125 en 800 exemplaren. Prenten waren verkrijgbaar in verschillende staten, van de gewone edities tot de artistieke *artist's proof*. Met prijzen van £2.2s olopend tot £10.10s toen zeer kostbaar. De meeste prenten zijn na Alma-Tadema's dood verloren gegaan.

Poor man's galleries

Maar ook de rol van de kunsthandel achter het succes van Alma-Tadema was groot. Kunsthandelaren verzekerde hem van opdrachten voor schilderijen, waarvoor hij steeds hogere prijzen kon vragen. Mannen als Ernest Gambart, diens opvolgers Pilgeram & Lefèvre en Arthur Tooth waren Alma-Tadema's voornaamste opdrachtgevers, én succesrijke uitgevers van zijn reproducties.

Schilderijen werden gepusht en gingen soms op tentoonstellingstournee door Europa. Nadat de bezoeker het origineel had bewonderd, waren er voor liefhebbers na afloop diverse prenten te koop. Soms hingen die prenten in verschillende staten naast het origineel. Dat was nieuw, vroeger kon je alleen maar naar een schilderij kijken, nu kon je er ook een afbeelding van in je bezit krijgen.

De prenten werden daarnaast verspreid via een internationaal netwerk van uitgeverijen, die op hun beurt weer Alma-Tadema's schilderijen promootten. In Amsterdam had je in de Kalverstraat de firma Buffa. In de etalages hingen aan waslijnen met knijpers de nieuwste prenten. Deze "*poor man's galleries*" waren voor velen een bezienswaardigheid.

Als resultaat genoot Alma-Tadema van ongekende roem en bekendheid en deed er alles aan om dat zo te houden. Hij nummerde zijn werk, controleerde zijn reproducties, telde zijn medailles en leefde als een beroemdheid. En intussen blies hij de waardering voor de Klassieke Oudheid weer nieuw leven in.

Lawrence Alma-Tadema (1836-1912) en de Klassieke Oudheid

Geopend van 21 t/m 29 september 2019 van 11:00-17:00 (op 15 minuten loopafstand heeft het Spiegelkwartier open dagen op 28 en 29 september)

Locatie: Kunsthandel Mieke Zilverberg, Frans van Mierisstraat 67B, 1071 RL Amsterdam

De catalogus is vanaf 1 september te downloaden via www.inter-antiquariaat.nl

Meer informatie: Robert-Jan de Jonge, interantiquariaat@chello.nl, tel. 06-53737422

